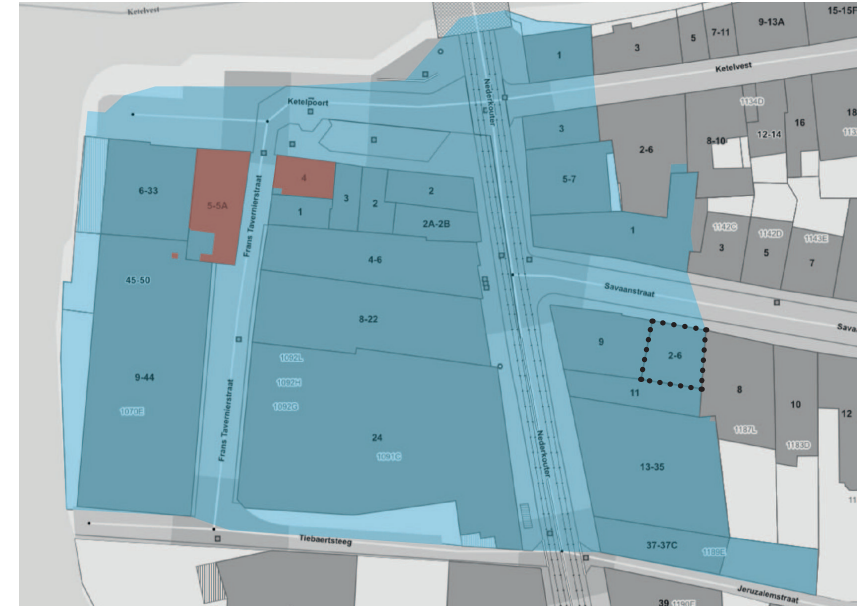

SAVAANSTRAAT 2-6

1	2
---	---

Afb. 1.
De voorgevel van Savaanstraat 2-6.

Afb. 2.
De zwarte stippellijn duidt de locatie van Savaanstraat 2-6 aan binnen het beschermde dorpsgezicht. Het blauwe gebied is de afbakening van het beschermde stadsgezicht. De rode gebieden zijn beschermd als monument. (Onderlaag: Geoportaal)

Beschermingsstatuut

- Beschermd stadsgezicht Ketelpoort, Tavernierstraat, Tiebaertsteeg, Nederkouter en Savaanstraat (08.12.1978)
- Vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed (14.09.2009)
- Vastgestelde archeologische zone 'Historische stadskern van Gent' (19.02.2016)

1. HISTORISCH ONDERZOEK

3	
4	5

Afb. 3.
Locatie Savaanstraat 2-6, 1534.
(Bron: STAM Gent,
Panoramisch plan van Gent,
anoniem, 1534)

Afb. 4.
Locatie Savaanstraat 2-6,
1771-1778. (Bron: Koninklijke
Bibliotheek van België, *de*
Ferriskaart)

Afb. 5.
Primitief kadasterplan, 1836.
(Bron: Algemeen Rijksarchief,
Kadaster. *Primitieve plannen*,
BE-A0550 / D1)

Voorgeschiedenis

Reeds op een figuratieve kaart uit 1534 wordt bebouwing op de locatie van het perceel van Savaanstraat 2-6 weergegeven. De precieze vorm van het gebouw is moeilijk herkenbaar, maar vermoedelijk ging het hier om één of meerdere diephuizen. Ook op latere kaarten werd bebouwing op deze locatie weergegeven. Het primitief kadasterplan uit 1836 geeft het grondplan van het gebouw voor het eerst duidelijk weer. Hieruit kan worden geconcludeerd dat er een dwarshuis aanwezig was, met twee achterbouwen. Tegen de achtergevel bevond zich een koer die mogelijk via een toegang op het terrein van het naburige gebouw toegankelijk was. Daarnaast bevond zich ten oosten van het gebouw een doorgang naar de binnenplaats achter Hôtel de Meulenaere. Deze doorgang is op het primitief kadasterplan nog aanwezig en werd later gedicht en bij het gebouw toegevoegd. Hiervoor werd onder andere de kroonlijst van Savaanstraat 2-6 aangepast.

Aangezien er in 1836 een verregaande verbouwing heeft plaatsgevonden (zie verder), is het niet zeker geweten of dit grondplan op het ouder gebouw van toepassing was. Vermoedelijk betreft dit grondplan reeds de nieuwe situatie. Het gebouw bevat waarschijnlijk wel een historische kern van één of meerdere diephuizen.

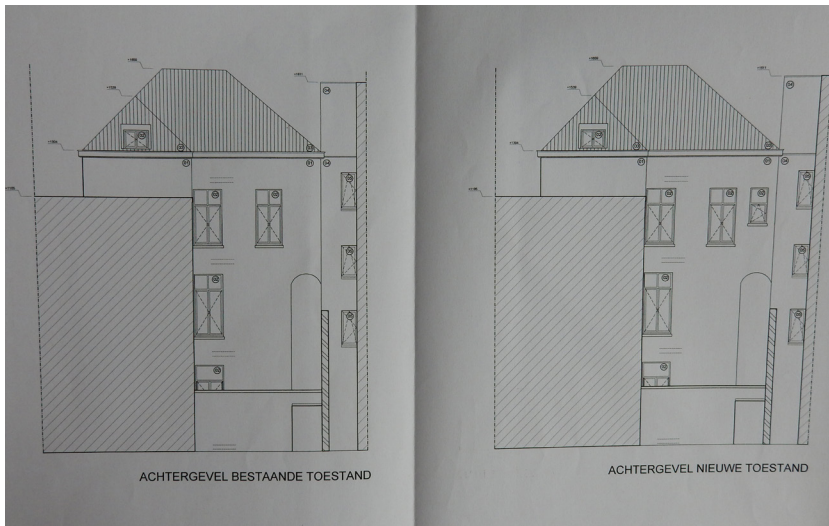

6	
7	8

Afb. 6.
Het bouwplan voor het bouwen van een nieuw huis in de Savaanstraat 2-6 in 1836. (Bron: Archief Gent, G12_1836_5684)

Afb. 7.
Het bouwplan voor het bijbouwen van één raam in de achtergevel van de Savaanstraat 2-6 in 2015. (Bron: Archief Gent, MA_BA_2015_09067)

Afb. 8.
Hoek van de Savaanstraat-Nederkouter, 1956. (Bron: Archief Gent, SCMS, FO_3965)

Verbouwing tijdens de 19de eeuw

In 1836 werd een bouwaanvraag ingediend voor het bouwen van een "nieuw huys en voorgevel" in de Savaanstraat 2-6.¹ De voorgevel werd opgetrokken onder dezelfde kroonlijst als het naastliggende huis. Dit naastliggende huis werd afgebroken of sterk verbouwd tijdens de 19de of 20ste eeuw.

Het nieuwe huis in de Savaanstraat 2-6 bestond uit een lijstgevel van drie bouwlagen en vier traveeën op een verhoogde plint onder een schilddak. De gevel werd horizontaal gemarkeerd door imitatiebanden, doorgetrokken lekdrempels, paneelversiering op de borstwering en een kroonlijst op uitgewerkte consoles. De vensters waren rechthoekig van vorm. Op de bovenverdiepingen waren de raamomlijstingen voorzien van oren. Voor de keldervensters was traliewerk aanwezig. Op basis van archiefonderzoek kan niet worden achterhaald wanneer de ramen op de derde bouwlaag tot stand kwamen.

Recente wijziging (2015)

In 2015 werd er een nieuwe raamopening gecreëerd in de achtergevel van de Savaanstraat 2-6.² De voorgevel bleef daarbij ongewijzigd.

- 1 Archief Gent, G12_1836_5684.
- 2 Archief Gent, MA_BA_2015_09067.

2. INVENTARIS

9

Afb. 9.
De voorgevel van Savaanstraat 2-6.

2.1. BESCHRIJVING

Savaanstraat 2-6 is een breedhuis van drie bouwlagen en vier traveeën onder een schilddak met rode Vlaamse pannen. De woning is opgebouwd als een bepleisterde lijstgevel met schijnvoegen op een natuurstenen plint. De gevel wordt beëindigd door een tandlijst en consoles. De borstwering is gedecoreerd. De verdiepingen zijn voorzien van houten rechthoekige ramen met roedenverdeling. In de plint zitten drie kelderramen die voorzien zijn van traliewerk.

Links in de voorgevel bevindt zich een smalle strook met een vlakke bepleistering en een kleine deur. Op het primitief kadasterplan uit 1836 is een smalle doorgang naar een binnenplaats in het bouwblok zichtbaar. Deze doorgang werd later gedicht en opgenomen in het herenhuis, al bleef de oorspronkelijke gevelafwerking onaangetast. De kroonlijst werd echter wel aangepast al is de oorspronkelijke breedte nog steeds subtiel herkenbaar.

10			
11	12	13	14

Afb. 10.
De kroonlijst en fries van de
Savaanstraat 2-6.

Afb. 11.
Het kelderraam met traliewerk
van de Savaanstraat 2-6.

Afb. 12.
Het raam in de eerste
bouwlaag van de Savaanstraat
2-6.

Afb. 13.
De voordeur van de
Savaanstraat 2-6.

Afb. 14.
Een onderdeel van een
lamparmatuur tegen de gevel
van de Savaanstraat 2-6.

2.2. IDENTIFICATIE ERFGOEDELEMENTEN

Onderdeel	Historische situatie (1836)	Huidige staat	Waarde	Verantwoording waarde en opmerkingen
Dakvorm	Schilddak	Schilddak	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
Dakbedekking	Rode Vlaamse pannen	Rode Vlaamse pannen	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
Dakdoorbrekingen	Niet aanwezig	Niet zichtbaar	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Gevelopbouw	Lijstgevel 3 bouwlagen 4 traveeën	Lijstgevel 3 bouwlagen 5 bouwlagen (gedichte doorgang)	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
Gevelafwerking	Bepleurde gevel (wit geschilderd)	Bepleurde gevel (wit geschilderd)	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
	Plint uit blauwe hardsteen	Plint uit blauwe hardsteen	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
Geveldecoratie	Schijnvoegen	Schijnvoegen	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
	Omlijstingen (wit geschilderd)	Omlijstingen (wit geschilderd)	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
	Fraaie houten kroonlijst met consoles (wit geschilderd)	Decoratief uitgewerkte houten kroonlijst met consoles (wit geschilderd)	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
	Voetschraper	Voetschraper	Hoge erfgoedwaarde	Hoge historische en beeldbepalende waarde.
Smeedwerk	Onbekend	Traliewerk voor de keldervensters (zwart geschilderd)	Hoge erfgoedwaarde	Het is onduidelijk of het traliewerk voor de kelderramen oorspronkelijk is, maar dit traliewerk is typerend voor de 19de eeuw en sluit aan bij het historische gevel- en straatbeeld en heeft daarom een hoge historische en beeldbepalende waarde.

Winkelpui	Niet aanwezig	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Schrijnwerk	Houten rechthoekig schrijnwerk met roedeverdeling (vermoedelijk altijd in een lichte kleur afgewerkt)	Houten rechthoekig schrijnwerk met roedeverdeling (wit geschilderd)	Hoge erfgoedwaarde	Het huidige schrijnwerk is vermoedelijke oorspronkelijk. Daarenboven is het schrijnwerk in een historische correcte kleur afgewerkt. Het schrijnwerk heeft daarom een hoge historische en beeldbepalende waarde.
	Houten voordeur (kleurafwerking niet gekend)	Houten voordeur (zwart geschilderd)	Hoge erfgoedwaarde	De voordeur is oorspronkelijk of naar historisch model vervaardigd. Het is niet geweten of de kleurstelling met de oorspronkelijke kleur overeenkomt. Het heeft een hoge historische en beeldbepalende waarde.
Regenwaterafvoeren	Onbekend	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Andere	Getrokken glas	Vermoedelijk monumentenglas (dubbel glas)	Positieve erfgoedwaarde	Het glas in de ramen is vervangen of aangepast, maar past wel in het historisch karakter van het gebouw.
	Onbekend	Bekabeling	Negatieve erfgoedwaarde	Enkele kabels tegen de gevel zijn slordig geplaatst.

3. OP TE WAARDEREN ELEMENTEN

2. Openbare verlichting

1. Bekabeling

Verantwoording op te waarderen elementen

1. De kabels passen niet in het historisch gevelbeeld en worden bijgevolg verwijderd of zo goed mogelijk weggestopt en aan de gevel vastgemaakt. De kabels hebben bij voorkeur dezelfde kleur als de gevelafwerking of worden in buizen in dezelfde kleur geplaatst.
2. Het restant van de openbare verlichting wordt bij voorkeur verwijderd. Dit is echter niet de verantwoordelijkheid van de eigenaar van het pand, maar van de stad Gent.

4. MAATREGELEN

De maatregelen worden opgesplitst in 'minimumingrepen', 'ingrepen ter herstel van de historische situatie', en onderhoudswerken. Voor meer informatie kan men het beheersplan raadplegen.

4.1. MINIMUMINGREPEN

Verbergen van de bekabeling

De bekabeling tegen de gevels beschikt best over dezelfde kleur als de bepleisterde gevelafwerking zodat de visuele impact wordt geminimaliseerd. Daarnaast wordt de bekabeling op een ordelijke manier gebundeld en goed tegen de gevels bevestigd.

4.2. INGREPEN TER HERSTEL VAN DE HISTORISCHE SITUATIE

Geen ingrepen vereist.

4.3. ONDERHOUDSWERKEN

4.3.1. BEDAKING

Dakbedekking

- Het dak wordt om de 2 à 3 jaar visueel geïnspecteerd.
- Bedaking die is weggefallen of beschadigd, wordt vervangen door bedaking die aansluit op de bestaande dakbedekking (rode Vlaamse pannen).
- Loden dakaansluitingen die onherstelbaar beschadigd zijn, worden vervangen.

Hemelwaterafvoeren

- De hemelwaterafvoeren worden om de 2 à 3 jaar visueel geïnspecteerd. De afvoeren worden indien nodig ad hoc hersteld of vervangen. Kunststof is niet toegestaan als materiaal voor de regenwaterafvoer. Er wordt steeds gebruik gemaakt van zink.

- De goten en afvoeren worden minstens tweemaal per jaar gekuist. Hierdoor worden verstoppingen door bladafval vermeden. Bij het uitkuisen van de goten wordt ook steeds nagekeken of de bekleding van de goten nog in goede staat is.

4.3.2. GEVELS

Baksteenmetselwerk

- Bij schade aan het pleisterwerk of herstellingen aan de pleister, kan de achterliggende metselwerkstructuur hersteld worden. Voegwerk wordt hersteld met kalkmortel. Beschadigde bakstenen worden vervangen door bakstenen van hetzelfde formaat of behandeld met steenverharder.

Pleisterwerk

- Het pleisterwerk wordt jaarlijks nagekeken op scheurvorming. Scheurvorming wordt plaatselijk hersteld met kalkpleister. Het geheel wordt overschilderd in dezelfde kleur als de rest van de gevel. Indien de schade te groot is voor plaatselijk herstel, kan de volledige pleister vervangen worden door kalkpleister.
- Wanneer de gevel vervuild is, wordt deze zacht gereinigd. Hiervoor wordt bijvoorbeeld verzadigde stoom gebruikt.
- De gevel wordt om de 10 jaar opnieuw geschilderd. De kleurstelling wordt gebaseerd op de historische situatie. Er wordt gebruik gemaakt van een lichte kleur (architectuurtypologisch bepaald) of er wordt een kleur gekozen op basis van materiaal-technisch onderzoek.

Natuursteen (plint en cordonlijsten)

- De natuursteen wordt jaarlijks nagekeken op schade.
- Indien nodig wordt de natuursteen plaatselijk hersteld met restauratiemortel. Indien de schade te groot is, wordt er gebruik gemaakt van inzetstukken van dezelfde steensoort of van passende vervangstukken.
- Indien nodig wordt de natuursteen zacht gereinigd, bijvoorbeeld met verzadigde stoom.
- Overschilderde natuurstenen elementen (cordonlijsten) worden om de 10 jaar opnieuw overschilderd met een dampopen verfsysteem, met een kleur overeenkomstig de bepleisterde gevelafwerking.

Smeedwerk

- De diefijzers en voetschraper worden regelmatig ontroest en geschilderd met zwart roestwerend verfsysteem (RAL-kleur: 9005).

Kroonlijst

- Herstel en onderhoud van de houten kroonlijst: plaatselijk herstel door het hout plaatselijk te vervangen naar oorspronkelijk model.
- De kroonlijst wordt om de 10 jaar opnieuw geschilderd in een lichte kleur (architectuurtypologisch bepaald) of een kleur op basis van materiaal-technisch onderzoek.

4.3.3. GEVELELEMENTEN

Geveldecoraties

- De geveldecoraties worden jaarlijks nagekeken op lacunes en scheurvorming. Indien nodig wordt de geveldecoratie plaatselijk hersteld en overschilderd naar oorspronkelijk model.
- De geveldecoraties kunnen samen met de gevel zacht gereinigd worden. Hierbij wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van verzadigde stoom.

4.3.4. BUITENSCHRIJNWERK

- Alle buitenschrijnwerk wordt regelmatig onderhouden. Hierbij moeten scharnieren gesmeerd, condensgaatjes vrijgemaakt en de beschadigde stopverf vernieuwd worden.
- Beschadigd schrijnwerk wordt hersteld naar het oorspronkelijk model.
- Het houten schrijnwerk wordt om de 5 à 7 jaar geschilderd met een dampopen verfsysteem naar de bestaande kleurstelling.
- Wanneer herstel niet meer mogelijk is, wordt het schrijnwerk gereconstrueerd naar het oorspronkelijk model.

4.3.5. BEGLAZING

- In historisch buitenschrijnwerk is het vervangen van het bestaande glas door een verdunde thermische beglazing met een dikte van max. 18 mm toegelaten.
- Kleinhouten moeten naar oorspronkelijk model zijn maar mogen opgekleefd worden.
- Specificaties voor dubbele beglazing:
 - Dubbel glas met buitenblad in getrokken beglazing .
 - Verdunde thermische beglazing is mogelijk.
 - Met een buitenblad in getrokken glas.
 - Met een dikte van maximum 18 mm.
 - Kleur glasafstandshouders: wit.
 - De glasranden worden opgespoten met beglazingskit.

SAVAANSTRAAT 2-6

	Vrijgesteld van toelating	Termijn	Opmerkingen	Datum uitvoering	Uitvoerder	Bedrag
MINIMUM INGREPEN						
Verbergen van de bekabeling		nvt				

INGREPEN IVM HET HERSTEL VAN DE HISTORISCHE SITUATIE

Geen ingrepen vereist

ONDERHOUDSWERKEN**BEDAKING****DAKBEDEKKING**

Visueel inspecteren van het dak	nvt	om 2 à 3 jaar				
Vervangen van beschadigde of weggevalen dakbedekking	x	ad hoc	aansluitend op de bestaande dakbedekking (rode Vlaamse pannen)			
Vervangen van de beschadigde loden dakaansluitingen	x	ad hoc				

HEMELWATERAFVOEREN

Visueel inspecteren van de hemelwaterafvoeren	nvt	om 2 à 3 jaar				
(Plaatselijk) herstellen van de hemelwaterafvoeren	x	ad hoc				
Vervangen van de hemelwaterafvoeren	x	ad hoc	in zink. Afvoeren in kunststof zijn niet toegestaan			
Uitkuisen van de hemelwaterafvoeren	nvt	2x/jaar	controleer tegelijkertijd ook de staat van de afvoeren			

GEVELS**BAKSTEENMETSELWERK EN VOEGWERK**

Herstellen van beschadigd voegwerk	x	ad hoc	met een compatibele kalkmortel			
Vervangen van beschadigde bakstenen	x	ad hoc	naar bestaand model met dezelfde kleur en grootte			
Behandelen van verpoederd metselwerk met steenverharder		ad hoc				

PLEISTERWERK

Inspecteren van het pleisterwerk op scheurvorming	nvt	jaarlijks				
Herstellen van het pleisterwerk met een kalkpleister	x	ad hoc				
Herschilderen van hersteld pleisterwerk met een dampopen verfssysteem	x	ad hoc	in dezelfde kleur als de rest van de gevel			
Reinigen van het pleisterwerk		indien nodig	bv. met verzadigde stoom			
Schilderen van het pleisterwerk met een dampopen verfssysteem		om 10 jaar	naar bestaande kleurstelling			

NATUURSTEEN

Inspecteren van de natuursteen	nvt	jaarlijks				
Herstellen van natuursteen met een restauratiemortel		ad hoc				
Herstellen van natuursteen met een inzetstuk		ad hoc	van dezelfde steensoort of passende vervangingssteen			
Reinigen van de natuursteen		indien nodig	bv. met verzadigde stoom			
Herschilderen van natuurstenen elementen		om 10 jaar	in dezelfde kleur als de bepleisterde gevelafwerking			

SMEEDWERK						
Ontroesten en schilderen van de diefijzers en voetschraper met een roestwerend verfysysteem	x	om 10 jaar	RAL-kleur: 9005			

KROONLIJST						
Herstellen van de kroonlijst		ad hoc				
Schilderen van de kroonlijst met een dampopen verfysysteem		om 10 jaar	in een lichte kleur (architecturaaltypologisch bepaald) of een kleur op basis van materiaal-technisch onderzoek.			

GEVELELEMENTEN

GEVELDECORATIE						
Inspecteren van de geveldecoraties op lacunes en scheurvorming	nvt	jaarlijks				
Herstellen van het stucwerk		ad hoc	de herstelling wordt nadien overschilderd naar bestaande kleurstelling			
Reinigen van de geveldecoratie (samen met rest van de gevel)		indien nodig	bv. met verzadigde stoom			

BUITENSCHRIJNWERK

Onderhouden van het buitenschrijnwerk	x	regelmatig	o.a. smeren van scharnieren, vrijmaken condensgaatjes, ...			
Herstellen van het beschadigd schrijnwerk		ad hoc	naar oorspronkelijk model			
Schilderen van het houten schrijnwerk met een dampopen verfysysteem		om 5 à 7 jaar	naar de bestaande kleurstelling			
Reconstrueren van het schrijnwerk		ad hoc	naar oorspronkelijk model			

BEGLAZING

Vervangen van het glaswerk		ad hoc				
Opkleven van de kleinhouten		nvt	naar bestaand model			
Dubbele beglazing wordt geplaatst volgens de normen van het beheersplan		nvt				